

Prijavljeni primeri spolno prenesenih okužb v Sloveniji

Četrtno poročilo, 1. januar – 31. marec 2024

V obdobju od 1. januarja do 31. marca 2024 je bilo na osnovi Zakona o nalezljivih boleznih (1) Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje prijavljenih **338 primerov** spolno prenesenih okužb (SPO), od tega 190 pri moških in 148 pri ženskah.

Prijavljenih je bilo 112 primerov spolno prenesene klamidijske okužbe (62 pri moških in 50 pri ženskah), od tega en primer veneričnega limfogranuloma (pri moškem). Prijavljenih je bilo 72 primerov gonoreje (48 pri moških in 24 pri ženskah), 27 primerov zgodnjega sifilisa (24 pri moških in tri pri ženskah) in tri primeri neopredeljenega sifilisa (vsi pri moških). Med ostalimi prijavljenimi SPO po sindromih in/ali povzročiteljih je bilo 62 primerov genitalnih bradavic, 32 primerov genitalnega herpesa in 11 primerov nespecifičnega uretritisa. Prijavljenih je bilo tudi 19 primerov neopredeljene SPO, med katerimi je bila pri 17 primerih dokazana okužba z urogenitalnimi mikoplazmami.

Med 48 prijavljenimi primeri gonoreje pri moških je pri 27 primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze. Med 24 prijavljenimi primeri zgodnjega sifilisa pri moških je pri 17 primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze.

Skupaj so 65 % primerov SPO prijavili dermatovenerologi, 18 % primerov ginekologi, 6 % primerov specialisti splošne medicine, 3 % infektologi, 2 % primerov mikrobiologi in 1 % primerov epidemiologi. Osem primerov so prijavili laboratoriji. Za sedem primerov podatke o prijavitelju ni bil na voljo.

Podatki o prijavljenih primerih in prijavni incidenci SPO podcenjujejo pojavljanje teh okužb v prebivalstvu, predvsem spolno prenesene klamidijske okužbe, saj je v Sloveniji opravljenih zelo malo laboratorijskih preiskav na klamidije. Prijavljeno število primerov zato nikakor ni zanesljiv pokazatelj pogostosti teh okužb med prebivalstvom. SPO pogosto ostanejo neprepoznane, številne diagnosticirane pa niso prijavljene. Razlike v prijavnih incidencah SPO med različnimi zdravstvenimi regijami predvidoma ne odražajo različnega bremena teh okužb med regijami, temveč nakazujejo razlike v prepoznavanju in prijavljanju teh okužb med različnimi specialisti in različnimi regijami.

V **Tabeli 1** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji od 1. januarja do 31. marca 2024.

V **Tabeli 2** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji od 1. januarja do 31. marca 2024.

Tabela 1: Število prijavljenih primerov in prijave incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji, 1. januar – 31. marec 2024

Regija bivanja	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
Celje	ženska	0	0,0	2	1,3	7	4,6
	moški	4	2,6	6	3,8	9	5,7
	skupaj	4	1,3	8	2,6	16	5,2
Nova Gorica	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	1	1,9	0	0,0
	skupaj	0	0,0	1	1,0	0	0,0
Koper	ženska	0	0,0	1	1,3	3	3,9
	moški	3	3,8	2	2,5	3	3,8
	skupaj	3	1,9	3	1,9	6	3,8
Kranj	ženska	0	0,0	4	3,8	7	6,7
	moški	2	1,9	5	4,8	12	11,4
	skupaj	2	1,0	9	4,3	19	9,1
Ljubljana	ženska	1	0,3	10	2,9	13	3,8
	moški	7	2,1	22	6,5	21*	6,2
	skupaj	8	1,2	32	4,7	34	5,0
Maribor	ženska	1	0,6	4	2,5	6	3,7
	moški	5	3,0	4	2,4	11	6,6
	skupaj	6	1,8	8	2,4	17	5,2
Murska Sobota	ženska	1	1,7	2	3,5	3	5,2
	moški	1	1,8	3	5,3	1	1,8
	skupaj	2	1,8	5	4,4	4	3,5
Novo mesto	ženska	0	0,0	0	0,0	7	9,8
	moški	1	1,3	2	2,7	2	2,7
	skupaj	1	0,7	2	1,4	9	6,2
Ravne	ženska	0	0,0	1	2,9	4	11,5
	moški	1	2,8	0	0,0	2	5,6
	skupaj	1	1,4	1	1,4	6	8,5
Neznana/tujina	ženska	0	-	0	-	0	-
	moški	0	-	3	-	1	-
	skupaj	0	-	3	-	1	-
Skupaj	ženska	3	-	24	-	50	-
	moški	24	-	48	-	62	-
	skupaj	27	-	72	-	112	-

Vir: Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni (NIJZ 53), 5. 7. 2024. * Med klamidijskimi okužbami je bil prijavljen en primer LGV.

Tabela 2: Število prijavljenih primerov in prijave incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji, 1. januar – 31. marec 2024

Starostna skupina (v letih)	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
<15	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	skupaj	0	0,0	0	0,0	0	0,0
15-19	ženska	0	0,0	0	0,0	1	2,0
	moški	0	0,0	0	0,0	5	9,6
	skupaj	0	0,0	0	0,0	6	5,9
20-24	ženska	0	0,0	7	14,6	17	35,5
	moški	3	5,5	8	14,6	8	14,6
	skupaj	3	2,9	15	14,6	25	24,4
25-29	ženska	0	0,0	7	13,6	17	33,1
	moški	3	4,9	12	19,7	18	29,6
	skupaj	3	2,7	19	16,9	35	31,2
30-34	ženska	0	0,0	2	3,5	5	8,7
	moški	6	9,0	9	13,6	10	15,1
	skupaj	6	4,8	11	8,9	15	12,1
35-44	ženska	2	1,4	4	2,8	3	2,1
	moški	7	4,3	14	8,7	16	9,9
	skupaj	9	3,0	18	5,9	19	6,2
45-64	ženska	1	0,3	4	1,4	6	2,0
	moški	4	1,3	4	1,3	5*	1,6
	skupaj	5	0,8	8	1,3	11	1,8
≥65	ženska	0	0,0	0	0,0	1	0,4
	moški	1	0,5	1	0,5	0	0,0
	skupaj	1	0,2	1	0,2	1	0,2
Skupaj	ženska	3		24		50	
	moški	24		48		62	
	skupaj	27		72		112	

Vir: Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni (NIJZ 53), 5. 7. 2024. * Med klamidijskimi okužbami je bil prijavljen en primer LGV.

Izčrpnější podatki o SPO v Sloveniji za obdobje zadnjih desetih let so predstavljeni v letnem poročilu »Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2022« (2).

REFERENCI

- 1) Zakon o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 82/21, 178/21 – odl. US in 125/22). Dostopno 5.7.2024 na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO433>
- 2) Klavs I, Berlot L, Kustec T, Kastelic Z, Klepac P, Učakar V, et al. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2022. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji. 2024:1-22. Dostopno 5.7.2024 na: <https://nijz.si/nalezljive-bolezni/spremljanje-nalezljivih-bolezni/spolno-prenesene-okuzbe-v-sloveniji/>